

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 18.04.2023, klo 16:00 - 19:17

Paikka Pääkirjasto Metso, kokoustila Lehmus ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 61 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 62 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 63 **Läsnäolo- ja puheoikeudet**
- § 64 **Ajankohtaiskatsaus (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 65 **Tampereen seudun työväenopiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen (yhteistoiminta-alueen asia)**
- § 66 **Hyvinvointialueuudistukseen liittyvien Tesoman hyvinvointiallianssin sopimusmuutosten ja toisen sopimusjakson tavoitekustannuksen hyväksyminen**
- § 67 **Perusopetuksen tuntijaon muuttaminen ympäristöoppi - oppiaineessa vuosiluokilla 4 ja 6**
- § 68 **Perusopetuksen tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetussuunnitelma vuosiluokille 4 ja 6**
- § 69 **Sivistys- ja kulttuurilautakunnan edustajan nimeäminen Suomen Museoliiton 100. vuosikokoukseen sekä valtakunnallisille museopäiville**
- § 70 **Valtuustoaloite lasten ja nuorten huoltovarmuusnäkökulmien huomioimiseksi ikätasoisesti Tampereen varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – Perussuomalaisten valtuustoryhmä**
- § 71 **Valtuustoaloite Karosen koulun pihan ja kentän kunnostamisesta sekä kehittämisestä liikuntapaikkana – Antti Hiitti**
- § 72 **Valtuustoaloite digitaalisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi – Ulla-Leena Alppi ym.**
- § 73 **Valtuustoaloite Kohdennettua apua ja tukea tamperelaisten arkeen inflaatiosta ja hintojen noususta eniten kärsivien auttamiseksi toimenpidepaketin avulla – Aila Dünder-Järvinen**
- § 74 **Nuorisovaltuuston aloite kouluväkivallan ehkäisemiseksi**
- § 75 **Nuorisovaltuuston aloite yhdeksäsluokkalaisten vaikuttamistapahtuman järjestämisestä Tampereen kaupungissa**
- § 76 **Tiedotusaineisto**
- § 77 **Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus**

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Helimo Matti, puheenjohtaja
Hiitti Antti, 1. varapuheenjohtaja
Abdali Ali-Reza
Alppi Ulla-Leena
Evilä Tommi
Jaatinen Tuula, poistui 17:58
Julin Sofia
Järvisalo Vilma
Leino Ida
Lindberg Nina
Moisio Jani
Mäkeläinen Suvi
Pajunen Henrik, poistui 18:21
Seppänen Erkki

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Ahonen Juha, kulttuurijohtaja
Gröhn Maija-Liisa, työväenopiston rehtori, saapui 17:34, poistui 18:21
Hukkanen Helmi, nuorisovaltuuston edustaja
Raatikainen Ville, opetusjohtaja
Rajamäki Aila, tiedotusvastaava, viestintäpäällikkö
Rasimus Elli, varhaiskasvatusjohtaja
Ruusuvuori Anne, koordinaattori, saapui 18:22, poistui 18:45
Salmenkangas Niina, kirjastopalvelujohtaja, saapui 16:07, poistui 16:39
Saramäki Heidi, apulaisrehtori, saapui 17:34, poistui 18:21
Savisaari Lauri, esittelijä, johtaja
Shaath Yasmeen, nuorisovaltuuston edustaja

Poissa

Järvelä Kristiina, perusopetusjohtaja
Paavola Pekka P., liikunta- ja nuorisajohtaja
Vuori Mika, suunnittelupäällikkö

Allekirjoitukset

Matti Helimo
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Ida Leino

Nina Lindberg

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi kaupungin internetsivulle
www.tampere.fi.
25.04.2023

Kalle Kaunisto, hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 61

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Käsittelyjärjestyksen muuttaminen

Lautakunta päätti puheenjohtajan esityksestä käsitellä pykälän 76 pykälän 65 jälkeen.

Perustelut

Mahdollistettu osallistuminen sähköiseen kokoukseen kuntalain 99 §:n ja hallintosäännön 119 §:n mukaan Selman kokoustyötilalla ja Teams-kokouksella.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 62

Pöytäkirjan tarkastus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Ida Leino ja Nina Lindberg (varalle Jani Moisio ja Suvi Mäkeläinen).

Perustelut

Pöytäkirja on tarkastettavana ja sähköisesti allekirjoitettavana viimeistään maanantaina 24.4.2023.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 63

Läsnäolo- ja puheoikeudet

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus tässä kokouksessa seuraavasti:

- tämän kokouksen ajaksi opetusjohtaja Ville Raatikainen
- § 64 ajaksi kirjastopalvelujohtaja Niina Salmenkangas
- § 65 ajaksi työväenopiston rehtori Maija-Liisa Gröhn ja vararehtori Heidi Saramäki
- § 76 ajaksi koordinaattori Anne Ruusuvuori

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 64

Ajankohtaiskatsaus (yhteistoiminta-alueen asia)

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsittely

Kirjastopalvelujohtaja Niina Salmenkangas oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Ylöjärven edustaja Henrik Pajunen, nuorisovaltuuston edustajat Helmi Hukkanen ja Yasmeen Shaath, kulttuurijohtaja Juha Ahonen, opetusjohtaja Ville Raatikainen, varhaiskasvatusjohtaja Elli Rasimus ja viestintäpäällikkö Aila Rajamäki poistuivat kokouksesta sisäisen tarkastuksen raportin käsittelyn ajaksi.

Perustelut

Johtaja Lauri Savisaaren katsaus ajankohtaisiin asioihin:

- Kirjastopalveluiden ajankohtaiset, sis. E-kirjastohanke (Niina Salmenkangas)
- Sisäisen tarkastuksen raportti 31.3.2023 tiedoksi sivistys- ja kulttuurilautakunnalle (Lauri Savisaari)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 65

Tampereen seudun työväenopiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman päivittäminen (yhteistoiminta-alueen asia)

TRE:2077/12.01.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Maija-Liisa Gröhn

Valmistelijan yhteystiedot

Työväenopiston rehtori Maija-Liisa Gröhn, puh. 050 384 8251,
apulaisrehtori Heidi Saramäki, puh. 040 806 3583, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Tampereen seudun työväenopiston taiteen perusopetuksen päivitetty
opetussuunnitelmat hyväksytään. Opetussuunnitelmat tulevat voimaan
1.8.2023.

Päivitetyt opetussuunnitelmat ovat:

- Sanataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille
- Teatteritaiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille
- Kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille
- Kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma aikuisille
- Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma aikuisille

Kokouskäsitely

Työväenopiston rehtori Maija-Liisa Gröhn ja vararehtori Heidi Saramäki olivat asiantuntijoina paikalla asian käsittelyn aikana.

Tuula Jaatinen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana. Ylöjärven edustaja Henrik Pajunen poistui kokouksesta päätöksenteon jälkeen yhteistoiminta-alueen asioiden tultua käsitellyiksi.

Perustelut

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaan kunta voi järjestää taiteen perusopetusta annetuin lain ja asetuksen (6.11.1998 /813) mukaisesti.

Tampereen kaupungin hallintosäännön (30.1.2023, § 19) mukaan taiteen perusopetuksesta vastaa Tampereella sivistys- ja kulttuurilautakunta. Sivistys- ja kulttuurilautakunta hyväksyy taiteen perusopetusta antavien yksiköiden opetussuunnitelmat sivistys- ja elämänlaatupalvelujen lautakunnan 14.12.2014 hyväksymien ohjausperiaatteiden mukaan.

Opetuksen taiteen perusopetusta antavissa oppilaitoksissa tulee olla Opetushallituksen määrittämien opetussuunnitelman perusteiden mukaista. Opetushallitus päätti uusista taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista 20.9.2017.

Taiteen perusopetuksen oppimäärät ovat yleinen oppimäärä ja laaja oppimäärä. Molempien oppimäärien mukaiset opetussuunnitelmat on annettu yhdeksälle taiteen alalle: arkkitehtuuri, kuvataide, käsityö, mediataiteet, musiikki, sanataide, sirkustaide, tanssi ja teatteritaide.

Tampereen seudun työväenopisto antaa sana- ja teatteritaiteen perusopetusta lapsille ja nuorille yleisessä oppimäärässä sekä kuvataiteen perusopetusta laajassa oppimäärässä. Kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta annetaan laajassa oppimäärässä aikuisille.

Tampereen seudun työväenopiston taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmat hyväksyttiin edellisen kerran Tampereen sivistys- ja kulttuurilautakunnassa 7.6.2018 (§ 98). Kyseiset opetussuunnitelmat ovat olleet käytössä 1.8.2018 alkaen.

Seuraavia taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmia on päivitetty ja esitetään nyt hyväksyttäväksi:

- Sanataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille
- Teatteritaiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille
- Kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille
- Kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma aikuisille
- Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma aikuisille

Sanataiteen perusopetuksen opetussuunnitelmassa keskeinen muutos liittyy opintojen etenemiseen: kolme opintokokonaisuutta jaetaan neljäksi. Tämän lisäksi opintokokonaisuuksien tavoitteita ja sisältöjä on kirkastettu. Nämä muutokset tukevat opetuksen pedagogisia edellytyksiä.

Teatteritaiteen perusopetuksen opetussuunnitelmaan esitetään lisättäväksi kaksivuotiset varhaisen iän opinnot. Varhaisen iän opinnot

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

alkavat 7-vuotiaana ja tukevat oppimisen polkua kohti taiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää.

Lasten ja nuorten kuvataiteen perusopetuksen opetussuunnitelmassa suurimmat muutokset koskevat oppilasvalintamenettelyä sekä opintojen keston muuttamista. Lisäksi opetussuunnitelmassa on täsmennetty opintokokonaisuuksien sisältökuvauksia ja tavoitteiden jakautumista opintojen ajalle sekä tehty teknisluonteisia korjauksia esim. luetteloon yhteistyökumppaneista.

Uudessa kuvataiteen opetussuunnitelmassa oppilasvalintaa muutetaan siten, että valintakokeista luovutaan ja oppilasvalinta tapahtuu lapsen näytetöiden avulla. Näytetöillä pyritään mittaamaan lapsen omaa motivaatiota. Jos hakijoita on enemmän kuin aloituspaikkoja, oppilaspaikat täytetään arpomalla. Tämä muutos madaltaa hakemisen kynnystä ja oppilaan osaamiseen ei kohdistu arviointia. Valintaan voivat osallistua kyseisenä vuonna 7 vuotta täyttävät lapset. Aiemmassa opetussuunnitelmassa oppilashaku on koskenut tamperelaisia lapsia, mutta tälle rajaukselle ei nähdä enää perustetta.

Lasten ja nuorten kuvataiteen perusopetuksen opintojen kestoja ehdotetaan jatkettavaksi vuodella, jotta opetussuunnitelman perusteissa asetetut tavoitteet voidaan toteuttaa asianmukaisesti oppimäärän aikana. Tällä hetkellä opintojen kesto on 11 vuotta ja 500 tunnin syventävät opinnot sisältävät itsenäistä työtä 195 tuntia. Opintojen kestoksi ehdotetaan 12 vuotta, jolloin itsenäisen työn määrä syventävissä opinnoissa olisi 92 tuntia. Muutos mahdollistaa oppilaalle riittävän määrän ohjausta ja itsenäisen työn määrä on kohtuullinen.

Aikuisten käsityön taiteen ja kuvataiteen opetussuunnitelmien opintojen etenemisen taulukkoon on tehty teknisluonteisia muutoksia: opintokokonaisuuksien järjestystä on joltain osin muutettu ja opintojen esittämistapaan on tehty muutoksia.

Esitetään, että kaikkiin lasten ja nuorten opetussuunnitelmiin lisätään kohta, jossa todetaan, että opintoihin voidaan myöntää maksuhojennusta korkeintaan 10 % taiteen perusopetuksen oppilaspaikoista perheen taloudellisen tilanteen vuoksi. Aiemmin maksuhojennus on ollut käytössä lasten ja nuorten kuvataiteen perusopetuksessa.

Kaikkiin opetussuunnitelmiin lisätään myös maininta, jossa todetaan, että opinto-oikeus voidaan keskeyttää maksusaatavien perusteella.

Päivitetyt opetussuunnitelmat ovat tämän asian liitteinä.

Tiedoksi

Maija-Liisa Gröhn, Heidi Saramäki

Liitteet

1 Liite Sikula 18.4.2023 Sanataiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille 1.8.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

2 Liite Sikula 18.4.2023 Teatteritaiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille 1.8.2023

3 Liite Sikula 18.4.2023 Kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma lapsille ja nuorille 1.8.2023

4 Liite Sikula 18.4.2023 Kuvataiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma aikuisille 1.8.2023

5 Liite Sikula 18.4.2023 Käsityön taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelma aikuisille 1.8.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 66

Hyvinvointialueuudistukseen liittyvien Tesoman hyvinvointiallianssin sopimusmuutosten ja toisen sopimusjakson tavoitekustannuksen hyväksyminen

TRE:8353/02.02.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Leena Viitasaari

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelujohtaja Leena Viitasaari, puh. 050 553 8672, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 4851 059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Tesoman hyvinvointiallianssin 8.1.2023 allekirjoitettu ehdollinen sopimus hyväksytään.

Tesoman hyvinvointiallianssin toisen sopimusjakson vuosien 2023–2024 tavoitekustannukset 16 516 000 vuodelle 2023 ja 17 218 000 euroa vuodelle 2024 hyväksytään. Mikäli laissa asumispalveluille säädetyn henkilöstömitoituksen voimaantulo lykkääntyy, tavoitekustannusta lasketaan muutosta vastaavasti.

Tesoman hyvinvointiallianssin avaintulostavoitteet toiselle sopimusjaksolle ja tulokset ensimmäiseltä sopimusjaksolta merkitään tiedoksi.

Perustelut

Tesoman alueen 23 000 asukkaan hyvinvointipalvelut on tuotettu Tampereella vuoden 2018 huhtikuusta lukien allianssimallilla, jossa Tampereen kaupunki ja Mehiläinen-ryhmittymä (Mehiläinen Terveyspalvelut Oy, Mehiläinen Oy ja Mehiläinen Hoivapalvelut Oy) ovat sopineet 10-vuotisesta tiivistä yhteistyöstä. Kyseessä on Suomen ensimmäinen allianssi hyvinvointipalvelujen alalla. Tampereen kaupunginhallitus hyväksyi Tesoman hyvinvointiallianssin toteutusvaiheen sopimuksen 23.10.2017 § 604.

Koska allianssin palvelut koostuvat sekä Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämisvastuulle siirtyneistä että Tampereen kaupungin järjestämisvastuulle jäävistä palveluista, ei sopimuksen siirtäminen Pirkanmaan hyvinvointialueelle olisi mahdollistanut allianssin palvelukokonaisuuden säilymistä ennallaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Jotta allianssin tavoitteiden mukainen toiminta voisi jatkua, Tampereen kaupunki, Pirkanmaan hyvinvointialue ja Mehiläinen-ryhmittymä neuvottelivat ehdoista ja periaatteista, joilla Pirkanmaan hyvinvointialue tulee sopimukseen tilaajaosapuoleksi Tampereen kaupungin rinnalle. Ehdot on kirjattu tämän asian liitteenä olevaan 27.11.2017 allekirjoitetun Tesoman hyvinvointipalveluiden toteutusvaiheen allianssisopimuksen muutossopimukseen. Sopimus on allekirjoitettu ehdollisena 8.1.2023. Sopimus sitoo Mehiläinen-ryhmittymää heti, mutta tilaajaosapuolia vasta, kun niiden sopimuksen hyväksymistä koskevat toimivaltaisten viranomaisten päätökset ovat lainvoimaisia.

Koska hyvinvointialueuudistus ajoittui keskelle toista sopimusjaksoa (2022–2024), tavoitekustannusta ei sopimuksen mukaisesti vahvistettu toiselle sopimusjaksolle, vaan ainoastaan vuodelle 2022. Vuoden 2022 tavoitekustannusosuus oli 15 842 783 euroa. Allianssin johtoryhmän esitys vuosien 2023–2024 tavoitekustannusosuudeksi on 16 516 000 euroa vuodelle 2023 ja 17 218 000 euroa vuodelle 2024.

Tavoitekustannus on laskettu oletuksella, että palveluasumisen (jatkossa yhteisöllinen asuminen) kapasiteetti nousee 3 paikalla ja että vanhuspalvelulaissa (980/2012 § 20) ikäihmisten asumispalveluille säädetty henkilöstömitoitus tulee voimaan laissa säädetysti 1.4.2023 alkaen. Mikäli mitoitus lainsäädännön muutoksen johdosta (HE 298/2022) poistuu tai sen voimaantuloa lykätään, tavoitekustannusta lasketaan muutosta vastaavasti.

Allianssin johtoryhmän esitys Tampereen kaupungin vuosien 2023-2024 tavoitekustannusosuudeksi on 1 119 000 euroa vuodelle 2023 ja 1 164 000 euroa vuodelle 2024. Sopimuksen mukaan Tampereen kaupunki vastaa kirjastopalveluiden, nuorisopalveluiden ja työllisyydenhoidon palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta.

Päätösvallan peruste: Tampereen kaupungin hallintosääntö (30.1.2023), § 17 lautakunta päättää oman tehtäväalueensa osalta merkittävien kuntayhteistyötä ja hyvinvointialueyhteistyötä koskevien sopimusten ja muiden merkittävien sopimusten hyväksymisestä.

Tiedoksi

Lauri Savisaari, Leena Viitasaari, Jaana Hartman, Mika Vuori, Jyri Nuojua, Vesa-Matti Kangas

Liitteet

1 Liite Sikula 18.4.2023 Muutossopimus Tesoman hyvinvointiallianssi_allekirjoitettu

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 67

Perusopetuksen tuntijaon muuttaminen ympäristöoppi -oppiaineessa vuosiluokilla 4 ja 6

TRE:1957/12.01.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi-Maria Kallio

Valmistelijan yhteystiedot

Opetusjohtaja Petri Peltonen, puh. 050 525856, erikoissuunnittelija Maija Viherkari, puh. 041 730 6388. etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Perusopetuksen tuntijaon muuttaminen ympäristöoppi -oppiaineessa vuosiluokilla 4 ja 6 hyväksytään tulemaan voimaan 1.8.2023 alkaen.

Perustelut

Ympäristöoppi -oppiaineen tuntijakoon tulee 0,5 vuosiviikkotuntin korotus vuosiluokille 4 ja 6.

Syyslukukaudesta 2023 alkaen opetetaan ympäristöoppi -oppiainetta 4. vuosiluokalla 2,5 vuosiviikkotuntia ja 6. vuosiluokalla 3,5 vuosiviikkotuntia. Vuosiviikkotuntien lisäys perustuu sivistys- ja kulttuurilautakunnan 13.12.2022 (§ 182) hyväksymään lautakunnan vuoden 2023 vuosisuunnitelmaan.

Vuosiviikkotuntien lisäys osoitetaan käytettäväksi ympäristöoppi -oppiaineeseen kuuluvien tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opettamiseen. Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetukselle on laadittu Tampereen kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman liitteeksi tuleva oma opetussuunnitelmansa.

Tiedoksi

Kristiina Järvelä, Petri Peltonen, Ulla Ojalampi, Ville Raatikainen, Maija Viherkari

Liitteet

1 Liite Sikula 18.4.2023 Perusopetuksen tuntijako lukuvuonna 2023-2024, päivitetty 18.4.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 68

Perusopetuksen tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetussuunnitelma vuosiluokille 4 ja 6

TRE:1995/12.01.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Heidi-Maria Kallio

Valmistelijan yhteystiedot

Opetusjohtaja Petri Peltonen, puh. 050 525 8561 ja erikoissuunnittelija
Maija Viherkari, puh. 041 730 6388, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Perusopetuksen tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen
opetussuunnitelma vuosiluokille 4 ja 6 hyväksytään tulemaan voimaan
1.8.2023 alkaen.

Perustelut

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetus alkaa Tampereen
kaupungin perusopetuksen 4. ja 6. vuosiluokalla syyslukukaudella 2023
osana ympäristöoppi -oppiaineen opetusta. Tunne-, vuorovaikutus- ja
turvataitojen opetukselle on laadittu Tampereen kaupungin
perusopetuksen opetussuunnitelman liitteeksi tuleva oma
opetussuunnitelmansa. Opetussuunnitelma on tehty tunne-,
vuorovaikutus- ja turvataitoja opettavien tutoropettajien ja
perusopetuksen erikoissuunnittelijan muodostamassa työryhmässä.
Lisäksi työryhmä on laatimassa lukuvuoden 2023–2024 alkuun
valmistuvaa tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuspakettia 4. ja 6.
luokkien opettajien käyttöön. Työryhmän toiminnasta vastaa
opetusjohtaja.

Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetussuunnitelman sisältämät
opetuksen tavoitteet on johdettu ympäristöoppi -oppiaineen tavoitteista.
Nimensä mukaisesti opetussuunnitelma on jaettu kolmeen osaan;
tunnetaitoihin, vuorovaikutustaitoihin ja turvataitoihin.

Tunnetaitojen opetuksen tavoitteena on, että oppilas harjoittelee
tunteiden tunnistamista, ilmaisua ja säätelyä. Hän oppii tunnistamaan
kehon ja mielen viestejä sekä harjoittelee hyvän huomaamista itsessä ja
toisissa. Tunnetaitojen opetuksen tavoitteilla tuetaan oppilaan
minäkuvan rakentumista ja ryhmään kiinnittymistä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Vuorovaikutustaitojen opetuksen aikana oppilas harjoittelee vuorovaikutusta erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä. Hän harjoittelee oman mielipiteen rakentavaa ilmaisua sekä toisten ihmisten asemaan asettumista ja heidän näkökulmiensa huomioon ottamista. Turvataitojen opetuksen tavoitteena on auttaa oppilasta tunnistamaan omia fyysisiä ja psyykkisiä rajojaan. Hän opettelee kunnioittamaan sekä omaa, että toisten oikeutta fyysiseen koskemattomuuteen. Lisäksi hän harjoittelee keinoja suojautua ja puolustautua kiusaamiselta ja häirinnältä sosiaalisessa mediassa.

Nyt laadittujen opetussuunnitelman ja opetuspaketin pohjina on käytetty Tampereen kaupungin varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja oppilashuollon asiantuntijoiden vuonna 2020 julkaisemaa Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetuspakettia. Lisäksi opetussuunnitelman ja -paketin tekoon on saatu materiaali- ja konsultaatioapua muun muassa Turvallinen Oulu -hankkeelta, Rovaniemen sivistyspalveluilta, Ylöjärven sivistysosastolta sekä Positive Education ja Someturva -yritykseltä.

Tiedoksi

Kristiina Järvelä, Petri Peltonen, Ville Raatikainen, Ulla Ojalampi, Maija Viherkari

Liitteet

1 Liite Sikula 18.4.2023 Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetussuunnitelma 2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 69

Sivistys- ja kulttuurilautakunnan edustajan nimeäminen Suomen Museoliiton 100. vuosikokoukseen sekä valtakunnallisille museopäiville

TRE:1993/00.03.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:
Juha Ahonen

Valmistelijan yhteystiedot

Kulttuurijohtaja Juha Ahonen, puh. 050 411 3033, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen kaupungin edustajiksi valtakunnallisille museopäiville sekä Museoliiton 100. vuosikokoukseen Helsinkiin 24.–26.5.2023 valittiin historiallisten museoiden johtaja Kimmo Antila, Tampereen taidemuseon johtaja Selma Green ja Sara Hildénin taidemuseon johtaja Anna Hjorth-Röntynen.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään pormestarin päätettäväksi, että sivistys- ja kulttuurilautakunnan edustajana valtakunnallisille museopäiville sekä Museoliiton 100. vuosikokoukseen Helsinkiin 24.–26.5.2023 oikeutetaan osallistumaan _____.

Osallistumismaksu 340 ja KVTES:n mukaiset matkakustannusten korvaukset maksetaan kustannuspaikalta 113101 Toimielin yhteiset, 20012 Luottamushenkilökoulutus.

Kokouskäsitely

Lautakunta valitsi kulttuurijohtaja Juha Ahosen ehdotuksesta Tampereen kaupungin edustajiksi historiallisten museoiden johtaja Kimmo Antilan, Tampereen taidemuseon johtaja Selma Greenin ja Sara Hildénin taidemuseon johtaja Anna Hjorth-Röntynen.

Perustelut

Suomen museoliitto järjestää valtakunnalliset museopäivät 24.–26.5.2023 Paasitornissa Helsingissä. Liiton 100. vuosikokous järjestetään torstaina 25.5.2023 samassa paikassa. Museopäiville ja vuosikokoukseen on mahdollista osallistua ainoastaan paikan päällä. Tampereen kaupungilla on vuosikokouksessa 3 äänioikeutta käytettävissään.

Museopäivien teemana on museoiden tulevaisuudet ja ohjelmassa tarkastellaan muun muassa digitalisaation mahdollisuuksia ja merkitystä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

museopalveluiden kehittämisessä. Vuosikokouksessa sääntömääräisten asioiden lisäksi käsiteltävänä on myös Museoliitto-konsernin hallinto-ohje.

Vuosikokousedustajia pyydetään ilmouttautumaan 3.5.2023 mennessä. Kutsu ja infokirje ovat tämän asian liitteenä.

Tiedoksi

Nimetty, Juha Ahonen, Marjo-Riitta Saloniemi, Selma Green,
toimielinpalvelut@tampere.fi, hr.pirkanmaa@monetra.fi, Anne Valtakari,
Mia Helin, Taina Lehmuskoski, Hanna Sandström, Aino Jokinen

Liitteet

1 Liite Sikula 18.4.2023 Kutsu Suomen Museoliiton vuosikokoukseen ja museopäiville 2023

2 Liite Sikula 18.4.2023 Museopäivät 2023 info

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 70

Valtuustoaloite lasten ja nuorten huoltovarmuusnäkökulmien huomioimiseksi ikätasoisesti Tampereen varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – Perussuomalaisten valtuustoryhmä

TRE:8503/12.00.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Lauri Savisaari

Valmistelijan yhteystiedot

Erikoissuunnittelija Maija Viherkari, puh. 041 730 6388, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Tampereen Perussuomalaisten valtuustoryhmän valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 12.12.2022 jättämässään aloitteessa Perussuomalaisten varavaltuutettu Erkki Seppänen esittää Tampereen perussuomalaisten valtuustoryhmän puolesta, että Tampereen kaupunki huomioisi valtioneuvoston huoltovarmuusselonteon sekä eduskunnan sivistysvaliokunnan lausunnon ja ottaisi toiminnassaan paremmin huomioon huoltovarmuusnäkökulman ikätasoisesti myös lasten ja nuorten varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa.

Valtioneuvoston huoltovarmuusselonteon mukaan varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmä luetaan kansallisiksi vahvuuksiksi. Ne kuuluvat osaksi laajempaa julkisen-, yksityisen- ja kolmannen sektorin muodostamaa kansallista huoltovarmuutta ylläpitävää verkostoa.

Varhaiskasvatuksen ja yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuurin ytimessä on lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisen arjen varmistaminen. Lapsilla ja oppilailta on yhdenvertainen mahdollisuus saada ohjausta sekä tukea kasvuunsa, kehitykseensä ja oppimiseensa sekä yksilöinä että ryhmän jäseninä. Yhteisössä arvostetaan hyväntahtoisuutta ja ystävällisyyttä. Kiusaamista, väkivaltaa, rasismia tai muuta syrjintää ei hyväksytä ja epäasialliseen käytökseen puututaan.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Varhaiskasvatyüksiköissä laaditaan kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma yhdessä lasten, huoltajien ja henkilöstön kanssa osana yksikön toimintasuunnitelmaa. Myös perhepäivähoidossa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa laaditaan kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma. Suunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain.

Jokainen koulu on laatinut suunnitelman oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Koulut ovat kuvanneet siihen konkreettisesti puuttumisen ja ennaltaehkäisyn keinonsa edellä mainittuihin asioihin. Koulun yhteisöllisessä oppilashuollossa esi- ja perusopetuksen oppilaiden pärjäämistä tuetaan moniammatillisesti. Jokaisella oppilaalla on mahdollisuus saada tukea ja apua mahdollisiin haasteisiinsa niin kasvatus- ja opetushenkilöstöltä, joka ohjaa oppilaan tarvittaessa opiskeluhuollon piiriin.

Päiväkodeissa ja kouluissa tuetaan oppilaiden resilienssikyvyn kasvamista turvallisen ympäristön ja vuorovaikutuksen avulla. Lapset ja oppilaat saavat osaamistasonsa mukaista tukea leikki- ja opetustilanteissa, ruokailuissa, siirtymissä sekä välituntitoiminnassa. Lapset ja oppilaat toimivat niin yksin kuin vaihtelevissa ryhmissä erilaisissa oppimisympäristöissä. Hyvän ryhmähengen muodostumiseen kiinnitetään erityistä huomiota syksyisin toiminnan alkaessa. Lapsella on oikeus kehittyä turvassa, omassa tahdissa ja kenenkään häiritsemättä. Tavoitteena on tukea lasten turvallisuuden tunnetta, antaa heille valmiuksia pyytää ja hakea apua sekä toimia turvallisesti erilaisissa tilanteissa ja ympäristöissä. Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja opetetaan kaiken ikäisille. Perusopetuksessa osalle vuosiluokkia tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitojen opetus lisätään tuntijakoon syyslukukaudesta 2023 alkaen.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on luoda pohja lasten terveyttä ja hyvinvointia arvostavalle sekä fyysistä aktiivisuutta edistävälle elämäntavalle yhdessä huoltajien kanssa. Tavoitteena on innostaa lapsia liikkumaan monipuolisesti. Perusopetuksessa fyysistä hyvinvointia tuetaan liikunnanopetuksen ja toiminnallisuuden avulla. Ympäristöopissa oppilas oppii ymmärtämään unen, ravinnon, liikunnan ja mielen hyvinvoinnin merkitystä terveydelle ja toimimaan tämän tiedon pohjalta terveyttä edistävästi omassa arjessaan.

72 tunnin varautumissuositus

Lasten ja oppilaiden huoltajia on tiedotettu mahdollisten sähkökatkojen varalta eVaka- ja Wilma-järjestelmien kautta. Huoltajille on kerrottu, kuinka varhaiskasvatuksen tai koulun toiminta järjestetään joko ennakoidun ja lyhyen katkon, tai pidempikestoisen katkon aikana. Oppilaiden kanssa on keskusteltu, miten koulussa toimitaan mahdollisen sähkökatkon sattuessa ja miten reppu kannattaa varustaa, jotta tilanteessa pärjää. Varhaiskasvatuksen henkilöstö keskustelee aiheesta lapsen ikätason huomioiden.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oppilaan huoltajan tehtäviin kuuluu huolehtia kotivaran hankkimisesta ja alaikäisten huollettaviensa hyvinvoinnista mahdollisen poikkeustilanteen aikana. Koulussa asiaa käsitellään yleisemmällä tasolla oppilaan ikätaso huomioiden. Erityisesti aihetta käsitellään koko peruskouluuikaa koskevassa laaja-alaisen osaamisen taitokokonaisuudessa itsestä huolehtiminen ja arjen taidot. Perusopetuksen aikana opitaan toimimaan niin koti- kuin muissakin ympäristöissä turvallisesti ja ottamaan huomioon arjessa pärjäämisen peruselementit. Oppilaita opetetaan huomioimaan ympäristön vaaratilanteita ja selviytymään niistä.

Kyberturvallisuus

Turvallisuuden ja vastuullisuuden opettaminen kuuluu osaksi digitaalisen osaamisen opetusta niin varhais-, esi- kuin perusopetuksessakin. Varhaiskasvatuksesta alkaen turvallisuusnäkökulma huomioidaan sekä laitteiden ja sovellusten käytössä, että digitaalisuuteen perustuvassa vuorovaikutuksessa. Lapsia ja oppilaita ohjataan vastuullisuuteen, turvallisuuteen ja hyviin käytöstapoihin. Lapsen yksityisyyden ja tietosuojan turvaamiseksi henkilöstö tiedostaa digitaalisten ympäristöjen turvallisuuden ja keskustelee niiden käytöstä sekä toimintatavoista huoltajien kanssa. Myös tekijänoikeuskysymykset otetaan opetuksessa huomioon kolmannelta luokalta alkaen. Yläkoulun aikana opetellaan suojautumaan mahdollisilta tietoturvariskeiltä ja välttymään tiedon häviämiseltä.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite – Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 71

Valtuustoaloite Karosen koulun pihan ja kentän kunnostamisesta sekä kehittämisestä liikuntapaikkana – Antti Hiitti

TRE:7370/10.00.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Elina Kalliohaka

Valmistelijan yhteystiedot

Koordinaattori Elina Kalliohaka, puh. 040 486 4918, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi: Antti Hiitin valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi. Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsitely

Varapuheenjohtaja Antti Hiitti ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Puheenjohtaja Matti Helimo kannatti Hiitin ehdotusta. Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Perustelut

Valtuutettu Antti Hiitti esittää jättämässään valtuustoaloitteessa, että Karosen koulun piha ja kenttä kaipaavat päivittämistä.

Karosen koulutalon perusparannus ja laajennus on kaupungin investointiohjelmassa vuodelle 2035. Kaupungin linjausten mukaisesti koulujen piha-alueita saneerataan pääsääntöisesti perusparannusten yhteydessä.

Kaukajärven ja Annalan kaupunginosaohjelma on käynnistynyt vuoden 2023 alussa. Ohjelman myötä alueen tarpeita ja toiveita kerätään alueen asukkailta ja toimijoilta kevään 2023 aikana. Kaupunginosaohjelman visiotyön osana saatujen toiveiden ja tarpeiden pohjalta määritellään Kaukajärven ja Annalan alueen kehittämisen painopisteet. Tämän jälkeen tehdään toimenpideohjelma, jossa määritellään Kaukajärvi-Annalan alueen tulevat kehittämistoimenpiteet.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tiedoksi
Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite – Antti Hiitti

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 72

Valtuustoaloite digitaalisen syrjäytymisen ehkäisemiseksi – Ulla-Leena Alppi ym.

TRE:7371/12.00.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Hanna Karojärvi

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Kirsi Nurmio, puh. 040 806 3135 ja kehittämispäällikkö
Hanna Karojärvi, puh. 040 800 7410, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Ulla-Leena Alpin ym. valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Kokouskäsitely

Ulla-Leena Alppi ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Puheenjohtaja Matti Helimo kannatti Alpin ehdotusta. Lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Perustelut

Ulla-Leena Alppi ja 28 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Tampere valmistelee viivyttelämättä suunnitelman siitä, kuinka iäkkäille ihmisille koordinoidaan tukea digitaalisten laitteiden ja palveluiden käyttämisessä, sekä miten autetaan digipalveluiden saavutettavuutta edellyttävien lakien mukaisesti myös muita tukea tarvitsevia digitaalisuuden hyödyntämisessä arjessa. Lisäksi valtuutetut esittävät, että Tampere vaikuttaisi esimerkiksi kuusikkokuntien kanssa valtiovaltaan niin, että vanhusasiainvaltuutetun perusteluissa mainitut ehdotukset kansalaisten yhdenvertaisuudesta toteutuisivat.

Valtuustoaloitteessa nostetaan aiheellisesti esiin huoli kuntalaisten digitaalisesta syrjäytymisestä.

Digitaalinen syrjäytyminen yhdistetään yleisesti viranomais- ja muissa välttämättömissä palveluissa asiointiin. Digitalisaatio on kuitenkin elämän ja yhteiskunnan läpäisevä kokonaisvaltainen ilmiö. Kuntalaisen vahva

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

toimijuus ja osallisuus edellyttää digitaalisten laitteiden, sisältöjen ja toimintaympäristöjen monipuolista hallintaa.

Tampereen kaupungissa kuntalaisten digitaitoja tuetaan etenkin kirjastoissa ja työväenopistossa, sekä kolmannen sektorin toimijoiden avulla.

Tampereen kaupunginkirjastossa on yli 20 vuoden ajan koordinoitu ja kehitetty digi- ja medialukutaitoa tukevia palveluita, jotka ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. Tämä tuki sekä oppimisen mahdollisuudet kohtaavat erityisesti heidät, jotka ovat väliaikaisesti tai ikääntymisen myötä jääneet työelämän ja opintojen ulkopuolelle. Laki yleisistä kirjastoista (1492/2016) asettaa kirjastojen tavoitteeksi tiedon saatavuuden ja käytön edistämisen, ja lain mukaan yleisten kirjastojen tehtävä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin. Digi- ja medialukutaitojen tukeminen kirjaston toiminnassa tähtää näihin tavoitteisiin: tiedon ja kulttuurisisältöjen digitalisoituminen edellyttää paitsi laitteiden käytön hallintaa, myös sisältöjen ymmärtämistä.

Kirjastossa perehtymistä vaativiin kysymyksiin on varattavissa henkilökohtaisia opastusaikoja neljässä kirjastossa. Vuonna 2022 henkilökohtaista digi- ja medialukutaitojen opastusta on vastaanottanut yhteensä 1337 asiakasta (667 opastustuntia), kun vähintään 15 minuutin kestoiset opastukset tilastoidaan. Kirjastoissa järjestetään säännöllisesti myös luku-, digi- ja kansalaistaitoja tukevia ryhmäopastuksia lyhytkurssien ja digitapahtumien muodossa. Näissä käsitellään ajankohtaisia digi- ja medialukutaitoihin liittyviä aiheita ja sisältöjä. Vuonna 2022 joulukuun alkuun mennessä ryhmätilaisuuksiin osallistui yhteensä 733 asiakasta (112 tuntia). Tilaisuuksiin osallistuvilta kerätään palautetta, jonka perusteella käy ilmi, että noin 80 % osallistujista on yli 65-vuotiaita.

Digituen järjestämiseen tarvitaan tekijöitä. Kirjastoilla on vakinaisesti palkattua, päätoimisesti digi- ja medialukutaitojen ohjaukseen keskittyvää henkilöstöä noin 10 henkilötyövuotta. Lyhyempiin kysymyksiin ja pieniin digipulmiin on lisäksi saatavilla tukea kaikkien 15 kirjaston asiakaspalvelupisteissä, ja kirjastoammattilaisilta edellytetäänkin digiopastustaitoja kaikissa asiakaspalvelutehtävissä.

Tampereen seudun työväenopisto vastaa digitalisaation asettamaan haasteeseen tarjoamalla matalan kynnyksen digitukea ja apua, opastusta ja kursseja. Työväenopiston kurssitarjonta sisältää sekä yksilö- että ryhmäopetusta digipalveluiden ja laitteiden (puhelin, tabletti ja tietokone) käytössä. Yksilöopetukseen eli digiklinikalle varataan henkilökohtainen aika, ja samalla asiakas kertoo haasteesta, mihin hän neuvoja ja opetusta tarvitsee. Tämä mahdollistaa opiskelijantahtisen opetuksen ja keskittymisen yksilöllisiin tarpeisiin.

Ryhmäopetuksen kurssit on jaettu kolmeen tasoon: alkeistaso (A), perustaso (B) ja jatkotaso (C). Jos kurssitekstissä ei ole mainintaa ”sopii aloittelijoille”, kurssilla edellytetään tietokoneen käytön perustaitoja.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kurssien ja yksilöopetuksen lisäksi työväenopisto järjestää yleisluentoja digiaiheista, kuten tietoturvasta, jonka merkitys on erityisen korostunut kyberuhkien kasvaessa ja monimuotoistuesssa.

Edistääkseen yhdenvertaisuutta työväenopisto tarjoaa maahanmuuttajakoulutusta, joka huomioi myös digitaidot. Maahanmuuttajissa on henkilöitä, joiden on vaikea esimerkiksi heikon suomen kielen taidon vuoksi selviytyä digitaalisten palveluiden hyödyntämisestä. Digitaalisten opettaminen auttaa suomalaisen yhteiskuntaan ja työelämään integroitumisessa.

Digituen tarve ei vuosien mittaan ole vähentynyt vaan päinvastoin, laitteiden ja palvelujen monipuolistuessa tilaus niiden käytön tuelle on vain kasvanut. Vakinaisen henkilöstön työpanoksen lisäksi kirjastossa on tehty yhteistyötä mm. Mukanetti ry:n, vapaan sivistystyön toimijoiden sekä Pirkanmaan digituen alueellisen koordinaation kehittämishankkeen kanssa. Yhteistyötä on toteutettu myös digipalveluja tuottavien yritysten, kuten esimerkiksi pankkien kanssa. Yhteistyömuotojen kehittäminen ja vahvempi verkostoituminen digipalvelujen tuottajien sekä tuen tarjoajien kesken koetaan hyödylliseksi ja tavoiteltavaksi niin kirjaston, muiden toimijoiden, kuin myös digituen asiakkaidenkin kannalta.

Yksi tärkeä toimenpide palvelujen löytymiseksi olisi kerätä kaikki kaupungissa digitukea tarjoavat toimijat samalle sivulle, kuten Helsingissä (www.digituki.hel.fi). Näin kaupungin eri toimijat pystyisivät tarvittaessa ohjaamaan asiakkaita eteenpäin digituen piiriin.

Tampereen kaupunki tukee merkittäväällä panoksella erilaisia yhdistyksiä digituen tarjoamisessa. Merkittävin kaupungin yhteistyökumppani tässä asiassa on jo aiemmin mainittu vertaistukea tarjoava Mukanetti ry. Mukanetti ry sai vuonna 2022 kaupungilta 16 000 euroa avustusta. Myös muut järjestöt ovat saaneet kaupungilta avustusta kohderyhmänsä digineuvontaan.

Tiedoksi
kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite – Ulla-Leena Alppi ym.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 73

Valtuustoaloite Kohdennettua apua ja tukea tamperelaisten arkeen inflaatiosta ja hintojen noususta eniten kärsivien auttamiseksi toimenpidepaketin avulla – Aila Dünder-Järvinen

TRE:5982/05.00.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Mika Vuori

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Kirsi Nurmio, puh. 040 806 3135, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Aila Dünder-Järvisen valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa esitettyihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Kaupunginvaltuutettu Aila Dünder-Järvinen esitti 29.8.2022 valtuustoaloitteessaan, että Tampereen kaupunki selvittää ja ottaa käyttöön toimenpidepaketin ahtaimmalle joutuneiden tamperelaisten auttamiseksi. Toimenpiteiden suunnitteluun tulee ottaa mukaan kaupungin köyhyystyöryhmä, asukasraadit, järjestöt, Pirkanmaan hyvinvointialue ja Tampereen evankelisluterilainen seurakuntayhtymä. Tampereen tulee myös panostaa Aktiivipassiin ja Kaikukorttiin yhtenä tukimuotona.

Köyhyystyöryhmä on kokoontunut vuoden 2022–2023 aikana seitsemän kertaa, kuullut kaupungin, hyvinvointialueen ja Tampereen yliopiston asiantuntijoita sekä erilaisia sidosryhmiä. Työryhmän tekemään sidosryhmäkyselyyn, jossa selvitettiin kokemusta köyhyyden kehityksestä sekä sidosryhmien ehdotuksia köyhyyden lievittämiseksi, vastasivat mm. Järjestöedustamo, vanhus-, vammais- ja maahanmuuttajaneuvosto, nuorisovaltuusto, romanityöryhmä, perheverkko, hyvinvointityöryhmä, kaupungin kulttuuripalvelut ja aikuissosiaalityön asiakasraati. Sidosryhmien vastaukset ja ehdotukset näkyvät vahvasti köyhyysohjelman toimenpide-ehdotuksista. Tampereen kaupunki pyrkii

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

jatkossakin omien lakisääteisten tehtäviensä mukaisesti edistämään asukkaiden hyvinvointia myös yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Köyhyysohjelman toimenpide-ehdotukset

Aloitteessa mainitut Aktiivipassi ja Kaikukortti ovat köyhyysohjelman toimenpide-ehdotusten joukossa. Aktiivipassi on kaupungin tarjoama 100 euron arvoinen arvolippu, joka voidaan myöntää hyvinvointialueen sosiaalityössä täysi-ikäisille vähävaraisille tamperelaisille, joilla on todettu olevan tarve hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä julkisen liikenteen käytölle. Aktiivipasseja jaetaan vuosittain rajattu määrä niin pitkään kuin määrärahaa riittää. Valtuuston talousarviossa Aktiivipassiin oli vuodelle 2023 varattu 150 000 euroa. Aktiivipassi ladataan Tampereen seudun joukkoliikenteen matkakorttiin, jota voi käyttää myös mm. uimahalleissa ja kuntosaleilla.

Kaikukortti muuttui vakiintuneeksi toiminnaksi pilotin päättymisen jälkeen vuonna 2022. Kaikukortin voi saada vähävarainen aikuinen tai 16 vuotta täyttänyt tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleva nuori. Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja kulttuuripalveluihin ja kurssipaikkoja Tampereen seudun työväenopistoon. Kaikukortti toimii kaupungin, järjestöjen ja hyvinvointialueen yhdyspinnoilla.

Muita köyhyysohjelman toteutuneita toimenpide-ehdotuksia ovat ruokapankki, Nuorisopassi, yhteisöneuvonta, puistoruokailu ja aamupalakokeilu.

Ruokapankkia koordinoi Tampereen evankelisluterilainen seurakuntayhtymä. Ruokapankki jakaa elintarvikeapua vähävaraisille tamperelaisille. Ruokapankille osoitettua kaupungin rahoitusosuutta korotettiin vuoden 2023 talousarvion yhteydessä 50 000 eurolla hintojen nousun ja ruoka-avun tarpeen kasvun takia.

Köyhyystyöryhmä esitti myös Nuorisopassia jatkettavaksi. Nuorisopassi on kaikille tamperelaisille perusopetuksen 7.–9.-luokkalaisille maksuttomaan sovellukseen ladattava saldo liikunta- ja kulttuuriharrastuksia varten. Nuorisopassin saldo on 50 euroa vajailla lukuvuosilla (7. syyslukukausi ja 9. kevätlukukausi), kokonaisina lukukausina 100 euroa.

Yhteisöneuvonta on eri kaupunginosiin vietyä matalan kynnyksen toimintaa, jossa pääkohderyhmänä vähävaraiset. Multisillan Vanhalla suklaatehtaalla suunnitellaan laajennusta kaupunginosakehittämisen toimenpiteenä ehkäisevää päihdetyötä ja yhteisösosiaalityötä. Yhteisöneuvonta toteutetaan yhteistoteutuksena kolmannen sektorin, hyvinvointialueen sekä asukkaiden ja kaupungin kesken.

Puistoruokailu käynnistyi vuonna 2021 kokeiluna yhdellä alueella ja kesällä 2022 puistoruokailu oli laajentunut neljälle alueelle. Kesällä 2023 puistoruokailua toteutetaan viidellä alueella. Toiminnan vakiintumista tavoitellaan viimeistään vuodelle 2024. Puistoruokailussa järjestetään maksutonta ruokailua ja yhteistä toimintaa lounasaikaan kesä-

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

heinäkuussa alle 16-vuotiaille tamperelaisille lapsille ja nuorille. Toiminta toteutetaan eri toimijoiden yhteistyönä, ja sitä koordinoidaan sivistyspalveluissa.

Aamupalakokeilussa tarjotaan maksutonta aamupalaa kerran viikossa (keskiviikkoisin) vanhalla suklaatehtaalla Multisillan-Peltolammin alueella. Mukaan pyritään saamaan aikuisia, jotka ovat palvelukatveissa. Markkinointia on tehty monikanavaisesti. Aamupalan lisäksi tarjotaan yhteisöneuvontaa (A-kilta ry:n toteuttamaa ohjaustyötä) ja aikuissosiaalityötä.

Tiedoksi

kaupunginhallitus

Liitteet

1 Valtuustoaloite – Aila Dünder-Järvinen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 74

Nuorisovaltuuston aloite kouluväkivallan ehkäisemiseksi

TRE:8851/12.00.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Kristiina Järvelä

Valmistelijan yhteystiedot

Perusopetusjohtaja Kristiina Järvelä, puh. 040 800 4678 ja opetusjohtaja Ulla Ojalampi, puh. 050 428 3044, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto esittää kaupunginvaltuuston kokouksessa 30.1.2023 jätetyssä aloitteessa, että Tampereen kaupungin oppilaitoksissa tulisi puuttua kouluväkivaltaan tehokkaammin.

Aloitteen mukaan opettajia ja koulujen muuta henkilökuntaa tulisi ohjeistaa ja kouluttaa väkivaltatilanteisiin puuttumisesta paremmin. Henkilökunnalle tulisi järjestää koulutuksia ongelmatilanteiden selvittelystä ja niiden toimivuutta tulisi seurata aktiivisesti. Oppilaan näkökulma tulisi myös ottaa huomioon. Oppilaille tulisi tarjota anonyymi ja turvallinen tapa ilmoittaa kouluväkivallasta esimerkiksi lomakkeen muodossa. Kaikki ilmoitukset tulisi käsitellä nopeasti ja asianmukaisella tavalla.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää:

1. koulutuksen lisäämistä kouluväkivaltatapausten käsittelystä oppilaitosten henkilökunnalle.
2. työryhmän perustamista ennaltaehkäisevään työhön, jossa on edustajia kiusatuista nuorista, opettajiston edustuksesta ja nuorisovaltuuston edustajasta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Perusopetuslain 29 § määrää oppilaiden oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. Kouluissa oppilaiden ja henkilöstön turvallisuus pitää pystyä takaamaan kaikissa tilanteissa. Perusopetuslaissa on määritelty keinot, joilla opetusta häiritsevää tai sääntöjä vastoin toimivaa oppilasta saa ojentaa, sekä se, milloin hänelle voidaan antaa kurinpitorangaistus.

Varhaista puuttumista pidetään yhtenä tärkeimpänä keinona kiusaamisen jatkumisen estämisessä sekä koulukiusaamisen ja -väkivallan ennalta ehkäisemisessä. Kouluilla on kaupungin yhteinen suunnitelma kiusaamisen ja väkivallan estämiseksi sekä suunnitelma kasvatustieteellisen ja kurinpitokeinojen käyttämisestä. Lukukauden alkaessa kouluissa käydään läpi kaupunkikohtainen suunnitelma ja koulun toimintamallit henkilöstön kanssa. Kaikkiin havaittuihin ja tiedoksi tulleisiin väkivalta- ja kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi. Tarvittaessa ja mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tehdään yhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa, esimerkiksi poliisin konsultaatio- ja kasvatuksellinen tuki. Vakavimmissa väkivaltatilanteissa ja lainvastaisissa tilanteissa otetaan välittömästi yhteys lastensuojeluun ja poliisiin.

Kiusaamisen ja kouluväkivallan vastaisessa työssä tavoitteena on luoda kouluun hyvinvointia tukeva toimintakulttuuri ja hyvinvointiin liittyvä työ on osa koulun perustoimintaa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen osallistuvat kaikki koulu yhteisössä työskentelevät aikuiset mukaan lukien opiskeluhuollon palveluista vastaavat sekä oppilaat ja huoltajat. Myös huoltajilla on mahdollisuus olla mukana kiusaamisen ja kouluväkivallan ennaltaehkäisevässä työssä ja sen kehittämisessä. Kiusaamisen ja kouluväkivallan ehkäiseminen on myös yksi tukioppilastoiminnan keskeisistä päämääristä.

Yhteenvedo

Perusopetuksen kouluissa toimivat oppilashuoltotyöryhmät, joiden työ on yhteisöllistä ja tehtävät ennaltaehkäiseviä. Kaupungissa toimii myös monialainen opiskeluhuollon ohjausryhmä, jonne voi tarvittaessa kutsua esimerkiksi nuorisovaltuuston edustajia ja Tampereen vanhemmat ry:n edustajia. Emme näe tarpeelliseksi perustaa erillistä työryhmää kouluväkivaltatyötä varten.

Kiusaamisväkivallasta tullaan järjestämään koulutusta syksyllä 2023 Tampereen kaupungin ja seutukunnan henkilöstölle. Toinen koulutuksista suunnataan varhaiskasvatukseen ja alakoulun henkilöstölle ja toinen yläkoulun ja lukiokoulutuksen henkilöstölle.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 75

Nuorisovaltuuston aloite yhdeksäsluokkalaisten vaikuttamistapahtuman järjestämisestä Tampereen kaupungissa

TRE:2380/12.00.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Kristiina Järvelä

Valmistelijan yhteystiedot

Kehittämispäällikkö Mikko Tiirikainen, puh. 040 806 3533, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuuston päätettäväksi:

Nuorisovaltuuston aloite ja siihen annettu sivistys- ja kulttuurilautakunnan lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aihetta muihin kuin lausunnossa mainittuihin toimenpiteisiin.

Perustelut

Tampereen nuorisovaltuusto ehdottaa kaupunginvaltuuston kokouksessa 21.3.2022 jätetyssä aloitteessa järjestettäväksi vaikuttamistapahtumaa jokaiselle tamperelaiselle yhdeksäsluokkalaiselle. Tapahtuma muistuttaisi Espoossa järjestettävää Vaikuttamo - tapahtumaa. Aloitteessa esitetty vaikuttamistapahtuma painottaisi mahdollisimman laajasti erilaisia yhteiskunnallisen vaikuttamisen keinoja ja siihen osallistuisivat lähtökohtaisesti jokaisen peruskoulun yhdeksäsluokkalaisten. Tapahtumassa tutustuttaisiin erilaisiin vaikuttamisen kanaviin ja poliittiseen päätöksentekoon.

Tapahtumaan osallistuisivat kaikkien puolueiden nuorisojärjestöt kuten Kokoomusnuoret, Demarinuoret, Vihreät Nuoret, Vasemmistonuoret, RKP-nuoret, Perussuomalainen nuoriso, Kristillisdemokraattiset nuoret ja Liike Nyt -nuoret. Puolueet kertoisivat esimerkiksi omasta toiminnastaan ja siitä, mitä asioita he ajavat, sekä miten he erottuvat muista. Muut puoluepoliittisesti sitoutumattomat nuorisojärjestöt, kuten Eurooppanuoret, Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – Sakki ry, Suomen Opiskelija-Allianssi – Osku ry, Suomen Lukiolaisten Liitto ry sekä Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry voisivat esitellä omaa toimintaansa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Nuorisojärjestöjen rinnalla voi olla lisäksi muitakin kansalaisjärjestöjä kertomassa omasta toiminnastaan kuten ympäristöjärjestöt WWF ja Greenpeace.

Tampereen nuorisovaltuusto olisi aktiivisena tahona järjestämässä ja koordinoimassa tapahtumaa. Tapahtuma olisi keino kehittää nuorisovaltuuston näkyvyyttä ja tunnettavuutta kaupunginlaajuisesti ja kannustaa nuoria lähtemään ehdolle nuorisovaltuustovaaleihin. Tapahtuman suunnittelussa ja toteutuksessa kuunneltaisiin ennen kaikkea nuorisovaltuustoa. Tapahtuma sisältäisi lisäksi paneelikeskusteluja, joissa vieraana voisi esimerkiksi olla kansanedustajia, poliittisten nuorisojärjestöjen puheenjohtajistoja, Tampereen kaupungin viranhaltijoita sekä kunnallispäätäjiä. Aiheina voisi olla arkisia ja nuoria kiinnostavia teemoja, kuten esimerkiksi nuorten vaikuttamismahdollisuudet, mielenterveyspalvelut sekä ilmastokriisi.

Tampereen nuorisovaltuusto esittää vuosittaisen vaikuttamistapahtuman järjestämistä Tampereen kaupungissa entistäkin paremman nuorten demokratiakasvatuksen toteuttamiseksi.

Alla yhteenveto jo olemassaolevista tavoista, joilla Tampereen kaupunki edistää lasten ja nuorten yhteiskunnallisia vaikuttamismahdollisuuksia. Kehitysehdotuksemme ovat yhteenvedon lopussa.

Yhteiskuntaopin opetus

Perusopetuksen tuntijaon mukaisesti oppilaat saavat demokratiakasvatusta muun muassa yhteiskuntaopin oppitunneilla. Oppiaine opettaa nuorille yhteiskunnan toimintaa ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksia. Oppitunneilla rohkaistaan oppilaita kehittymään oma-aloitteisiksi yhteiskunnallisiksi ja taloudellisiksi toimijoiksi. Yhteiskuntaopin tunneilla oppilas saa käsityksen demokraattisen yhteiskunnan periaatteista ja toimintatavoista. Yhteiskuntaopin opetuksessa harjoitellaan yhteiskunnallisessa osallistumisessa, työelämässä ja taloudellisessa toiminnassa tarvittavia taitoja toteuttamalla oppimistilanteita koulun arjessa. Yhteiskunnallista vaikuttamista harjoitellaan myös yhteistyössä koulun ulkopuolisten tahojen kanssa.

Vuosiluokilla 4–6 yhteiskuntaopin opetuksen painopisteenä on perehtyminen yhteisölliseen elämään ja rakentavaan vuorovaikutukseen. Oppilaita rohkaistaan kuuntelemaan muita, ilmaisemaan mielipiteitään ja perustelemaan näkemyksiään sekä löytämään omat vahvuutensa. Oppilaat harjoittelevat päätöksentekoa ja vaikuttamisessa tarvittavia taitoja koulu yhteisössä sekä muiden lähiyhteisön toimijoiden kanssa.

Tampereen perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 opetuksessa korostetaan oppilaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja -taitoja demokratiassa sekä vastuuta omaan elämään liittyvien valintojen tekemisessä. Päätöksentekoa ja vaikuttamista harjoitellaan koulu yhteisössä ja muiden lähiyhteisön toimijoiden kanssa. Tampereen kaikki ysiluokkalaiset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

osallistuvat mm. Yrityskylä -päivään, jossa oppilaat saavat tietoa muun muassa vaikuttamisesta, yrittäjyydestä, työelämä- ja taloustaidoista. Näin oppilaat oppivat yritysten roolista yhteiskunnassa ja oivaltavat yksilön vaikutusmahdollisuuksia. Tavoitteena on, että jokainen nuori innostuu työelämästä, hallitsee omaa talouttaan ja tahtoo toimia yritteliäänä yhteiskunnan jäsenenä.

Tampereen lasten parlamentti

Tampereella toimii alakoululaisten lasten oma vaikuttamiskanava, lasten parlamentti. Sen kautta tavoitellaan alakouluikäisten lasten mielipiteitä, joilla vaikutetaan tamperelaiseen päätöksentekoon. Parlamentti opettaa lapsille demokratia- ja vaikuttamistaitoja lasten ikätason mukaisin menetelmin. Lisätietoa Tampereen lasten parlamentin toiminnasta ja toimintaan osallistumisesta löytyy Tampereen kaupungin internetsivuilta.

4.-luokkalaisten Vaikuta! -päivät

Tampereella järjestetään vuosittain 4.-luokkalaisten vaikuttamispäivät. Päivien tavoitteena on opettaa 10-vuotiaille lapsille demokratiataitoja ja erilaisia vaikuttamisen keinoja sekä antaa tietoa omasta kotikaupungista ja sen palveluista toiminnallisien menetelmin. Messutyypiset vaikuttamispäivät järjestetään koulupäivän aikana ja oppilaat osallistuvat niihin opettajiensa ilmoittamana luokittain.

9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivä

9.-luokkalaisten Vaikuta! -päivä on kokonaisuus, johon koulut ilmoittavat kaikki 9.-luokkalaiset. Vaikuta! -päivässä nuoret pääsevät vaikuttamaan ajankohtaisiin aiheisiin. Lisäksi päivä opettaa erilaisia vaikuttamisen väyliä ja innostaa osallistujia vaikuttamaan. Vaikuta! -päiviin luodaan koulukohtainen mobiilisti pelattava joukkuepeli Seppo.io -sovelluksella.

Masseista mahiksia -toimintaraha (Osallistava budjetointi)

Tampereen kaupungin liikunta- ja nuoriso, perusopetus sekä varhaiskasvatus ja esiopetus jakavat lasten ja nuorten Masseista mahiksia -toimintarahaa lapsille tai nuorille järjestettäviin toimintoihin ja tapahtumiin. Kantavana ajatuksena on: Lapsilta lapsille, nuorilta nuorille. Masseista mahiksia! -toimintaraha mahdollistaa resurssia lasten ja nuorten itsensä suunnittelemiin tapahtumiin. Suunnittelun, hakemuksen, toiminnan esittelyn ja mahdollisen rahoituksen käytön kautta lapset ja nuoret saavat arvokasta oppia vaikuttamisesta. Vuonna 2023 toimintarahaa on jaossa 51 000 euroa, joista osa jaettiin Massipäivän gaalassa tammikuussa 2023 ja osa jaetaan jatkuvan haun perusteella. Lisätietoa Masseista mahiksia -toimintarahasta löytyy Tampereen kaupungin internetsivuilta.

Nuorisovaltuuston kanssa tehty yhteistyö 2022

Tampereen kaupungin perusopetus tapasi nuorisovaltuuston jäseniä vuonna 2022. Kehittämispalaverien kautta toteutimme tai kehitimme jo olemassa olevia toimintoja:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

- Nuorisovaltuuston stipendi oppilaille. Perusopetus järjesti rahoituksen ja ohjeisti kouluja. Peruskouluissa voi nyt ehdottaa stipendiä yhteiskunnallisesti aktiivisille nuorille.
- Perusopetus järjesti syksyllä 2022 nuorisovaltuustovaalit yhteistyössä nuorisovaltuuston ja nuorisopalveluiden kanssa.
- Edistimme yhteisöllisen oppilashuollon toimintaa siten, että oppilaat pääsevät entistä paremmin vaikuttamaan yhteisön hyvinvointiin koulun henkilökunnan kanssa.
- Ohjeistimme kouluja huomioimaan oppilaskuntien uudet toimintaohjeet.

Tampereen uusi nuorisovaltuusto on aloittanut toimikautensa 1.1.2023. Ehdotamme, että jatkamme hyvää yhteistyötä ja tapaamme uuden nuorisovaltuuston edustajia sekä keskustelemme toiminnan kehittämisestä. Koemme, että edellisen Tampereen nuorisovaltuuston esittämä aloite vuosittaisen vaikuttamistapahtuman järjestämistä Tampereen kaupungissa olisi hyvä yhdistää jo olemassa oleviin tapahtumiin, esimerkiksi Vaikuta! -tapahtumaan. Toiminnan suunnittelussa on hyvä olla mukana nuorisovaltuusto, nuorisopalvelut ja perusopetus.

Lisäksi haluaisimme keskustella ja ideoita uuden nuorisovaltuuston kanssa 9.-luokkalaisille suunnattavaa teemapäivää. Teemapäivän voisi järjestää syksyisin (syyskuun alku) esim. Särkänniemessä. Päivä antaisi oppilaille opastusta jatko-opintoihin, työelämään ja vaikuttamiseen liittyvistä asioista. Mahdollinen teemapäivä suunniteltaisiin ja toteutettaisiin nuorisovaltuuston kanssa yhdessä.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Liitteet

1 Nuorisovaltuuston aloite

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 76

Tiedotusaineisto

TRE:8564/00.04.01/2022

Valmistelija / lisätiedot:
Kalle Kaunisto

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Kalle Kaunisto, puh. 040 485 1059, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Lauri Savisaari, Johtaja

Päätösehdotus oli

Merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Koordinaattori Anne Ruusuvuori oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Terveyden edistämisen arviointiin tarkoitettun TEAviisarin merkitys kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mittarina

Terveyden edistämisen arviointiin tarkoitettun TEAviisarin merkitys kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen mittarina korostuu kuntien välisessä terveydenedistämisen vertailutietojärjestelmässä. Koska kaikella kulttuuritoiminnalla on yhteys hyvinvointiin, TEAviisarin kautta seurataan myös kuntien kulttuurin edistämistä. Kulttuuri kunnan toiminnassa 2023 -kyselyssä kerätään tietoja kulttuuritoiminnan edistämisestä sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävästä kulttuuritoiminnasta kunnassa. Tiedonkeruun tarkoituksena on selvittää kunnan voimavarat ja toimintaedellykset hyvinvointia ja terveyttä edistävän kulttuuritoiminnan toteuttamiseksi. TEAviisarin kyselyssä tarkastellaan mm. sitä, kuinka kulttuurin edistämisestä vastaavassa luottamusmieshenkilöhallinnossa (lautakunta/valiokunta tms.) on käsitelty seuraavia tietolähteitä ja asiakirjoja tämän valtuustokauden aikana (2021-2025).

Osana tätä tarkastelua selvitetään, kuinka OKM:n kulttuuriperintöön ja kulttuurisen moninaisuuden teemat on käsitelty lautakunnissa.

Kulttuurin palveluryhmä tuo Sivistys- ja kulttuurilautakunnan tarkasteluun seuraavat OKM:n julkaisut:

- Kulttuuriperintö voimavarana kestäväälle tulevaisuudelle ja hyvälle elämälle: Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi 2022-2030 (OKM 2022:17)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Kulttuuriperintöstrategian lähtökohtana on monimuotoisen aineellisen, aineettoman ja digitaalisen kulttuuriperinnön ja kulttuuriympäristöjen vaaliminen, kehittäminen ja hyödyntäminen koko yhteiskunnan voimavarana. Strategian keskeiset arvot ovat kestävyys, moninaisuus ja yhdenvertaisuus sekä vastuu kulttuuriperinnön säilyttämisestä ja suojelusta tuleville sukupolville.

- Taide, kulttuuri ja moninainen Suomi: Kulttuuripolitiikka, maahanmuuttajat ja kulttuurisen moninaisuuden edistäminen – työryhmän loppuraportti (OKM 2021:2)

Väestön moninaistuminen on otettava valtavirtaistettuna huomioon kaikessa taide- ja kulttuuripoliittisessa suunnittelussa, päätöksenteossa ja rahoituksessa. Tarvitaan uudenlaista ymmärrystä monikielisyyden ja eri kulttuurien tuntemuksen merkityksestä taiteen ja kulttuurialan työyhteisöissä.

Liitteet

- 1 Liite Sikula 18.4.2023 TEAviisari, esittelyaineisto
- 2 Liite Sikula 18.4.2023 Kulttuuriperintö voimavarana kestäväille tulevaisuudelle ja hyvälle elämälle: Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi 2022-2030 (OKM 2022:17)
- 3 Liite Sikula 18.4.2023 Taide, kulttuuri ja moninainen Suomi: Kulttuuripolitiikka, maahanmuuttajat ja kulttuurisen moninaisuuden edistäminen –työryhmän loppuraportti (OKM 2021:2)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 77

Viranhaltijoiden päätösten otto-oikeus

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus oli

Pöytäkirjoista ilmeneviä päätöksiä ei oteta lautakunnan käsiteltäväksi.

Perustelut

Lautakunnalle on saapunut seuraavat päätöspöytäkirjat:

Kirjastopalvelujohtaja

§ 7 Käyttökiellon antaminen kirjaston asiakkaalle, 21.03.2023

§ 8 Käyttökiellon antaminen kirjaston asiakkaalle, 04.04.2023

Kulttuuripalvelupäällikkö, kaupunkikulttuuriyksikkö

§ 15 Kerta-avustuspäätös: maaliskuun hakemukset, 17.03.2023

§ 17 Kulttuurikeskus PiiPoon hakemus Opetus- ja kulttuuriministeriön lastenkulttuurikeskusten toiminta-avustuksen maksamisesta v. 2023, 13.04.2023

Liikunta- ja nuorisajohtaja

§ 59 Hankintaoikaisupäätös koskien pelikenttien ja puistoalueiden metalliaitojen hankinta ja asennusta, 30.03.2023

§ 74 Uima-allaskemikaalien hankinta, 11.04.2023

§ 75 Yleisurheiluvälineiden hankinta EMG-tapahtumaan, 11.04.2023

§ 61 Liikunnan projektiavustus - Tampereen Voimailuseura ry, 04.04.2023

§ 62 Liikunnan projektiavustus - Tampereen Pyrintö ry, 04.04.2023

§ 64 Liikunnan projektiavustus - Tampereen Motocross ry, 04.04.2023

§ 65 Liikunnan projektiavustus - Elixiria Sport ry, 04.04.2023

§ 66 Liikunnan projektiavustus - Pirkka-Melojat ry, 04.04.2023

§ 67 Liikunnan projektiavustus - Varala-Tiimi ry, 04.04.2023

§ 68 Liikunnan projektiavustus - Tampereen Sisu ry, 04.04.2023

§ 69 Liikunnan projektiavustus - Tampereen Seudun Haulikkoampujat ry, 04.04.2023

§ 70 Liikunnan projektiavustus - Tampereen Karateseura Seigokan ry, 04.04.2023

§ 72 Katsomoiden vuokraaminen Hevoset 2023 -tapahtumaan, 06.04.2023

§ 76 Judotatamien hankinta EMG 2023 -tapahtumaan, 13.04.2023

§ 58 Liikunnan asiakaspalvelun poikkeukselliset aukioloajat vuonna 2023, 30.03.2023

§ 60 Sisäliikuntatilojen ja jäähallien poikkeukselliset aukioloajat 2023, 03.04.2023

Perusopetusjohtaja

§ 33 Tampereen harrastamisen mallin hankinta, 17.03.2023

§ 37 Hankintaoikaisu; Pyynikintie 2, perusopetuksen oppimistilojen kalusteiden hankinta, 04.04.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

§ 40 Perusopetuksen arvosanojen korotus osana Tampereen seudun ammattiopiston Tredun tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta (TUVA-koulutus), 04.04.2023

§ 36 Käyttämättä jääneen erityisavustuksen palauttaminen Opetus- ja kulttuuriministeriölle, 27.03.2023

§ 32 DigiOne, opetuksen digitaalinen ekosysteemi projektin käyttöönoton osaprojektin toteutuspäätös, 17.03.2023

§ 34 Perusopetuksen vuosisuunnitelman 2023 muuttaminen, 22.03.2023

Varhaiskasvatusjohtaja

§ 18 Sopimus ruotsin kielisen varhaiskasvatuksen hankinnasta - hinnantarkistusesityksen hyväksyminen ja option käyttöönotto, 14.03.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§61, §62, §63, §64, §70, §71, §72, §73, §74, §75, §76, §77

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Oikaisuvaatimus

§65, §66, §67, §68, §69

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Kuntien yhteisen toimielimen päätökseen saa oikaisuvaatimuksen tehdä myös sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuviranomainen

Oikaisua haetaan päätösotteessa mainitulta muutoksenhakuviranomaiselta.

Oikaisuvaatimus tulee toimittaa osoitteella:

Tampereen kaupunki
Kirjaamo
Frenckellinaukio 2 B, PL 487
33101 Tampere

Oikaisun voi lähettää myös virallisen sähköisen asiointin lomakkeella osoitteessa <https://www.tampere.fi/asioi-kaupungin-kanssa> tai sähköpostilla kirjaamo@tampere.fi

Tampereen kaupunki ei vastaa sähköpostilla lähetetyn oikaisuvaatimuksen tietoturvallisuudesta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa oikaisuvaatimusviranomaiselle. Oikaisuvaatimuksen tulee olla perillä

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä klo 15.45 mennessä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.